
Bomen vervangen en nieuwe aanplanten

Vrijwilligers in het arboretum zijn altijd afhankelijk van het weer. Als vrijwilliger loop je minder hard naar het park om te gaan werken als het regent of vriest. Het planten van de nieuwe bomen is dan ook diverse keren uitgesteld, omdat de grond bevroren was en de bomen niet geroid konden worden en dus ook niet geplant.

Vol goede moed hadden de vrijwilligers in januari de plantgaten gegraven, maar de levering bleef uit. Uiteindelijk werden op dinsdag 7 februari de bomen aan de grond toevertrouwd. Een hele zware walnotenboom, de grote kluit gewikkeld in gaas (*Juglans regia* 'Buccaneer'), verving de oude dode notenboom. De zieke witte kastanje (*Aesculus hippocastanum*) werd ook vervangen door een jonge, gezonde boom. Voor de omgewaaide populier zijn 3 nieuwe exemplaren geplant om er zeker van te zijn dat er een hechte groep ontstaat. Alle medewerkers waren enthousiast om iets voor de toekomst te doen. Nadat de bomen waren geplant, zijn er drie boompalen bij de stam geslagen om ze goed te verankeren. Goede grond werd aangebracht en zorgvuldig tussen de wortels geschoven. Jammer dat niet alle bomen geleverd konden worden. We zoeken nog naar de grootbladige populier die er nu gedegenereerd bij staat. De enten van de ruwvruchtige populier (*Populus laciocarpa*) zijn dood. De stam loopt alleen uit op de 'wilde' onderstam, wat niet de bedoeling is. We zoeken verder.

Bij het onderhoud komen we nu toch steeds meer bomen en struiken tegen die aan vervanging toe zijn. De plannen worden gesmeed voor het plaatsen van niet alledaagse struiken. (*Exochorda*, *Abeliophyllum*, *Choisya*, *Edgeworthia* enz.) Oktober en november zijn de maanden van de mooie herfstkleuren, maar ook van de enorme hoeveelheid blad die valt. Om het gras groen te houden, begonnen we al vroeg met het opruimen van de eikenbladeren op het gras. Met vereende krachten gaat het snel, maar op een gegeven moment ligt er zoveel blad dat we niet meer weten waar het heen moet. Uitkomst brengt de 'stofzuiger' van de gemeente. Deze was afgelopen najaar toevallig in de buurt en heeft voor ons heel veel werk uit handen kunnen nemen door het blad op te zuigen. Na één uur was alles opgeruimd, waar wij anders minstens twee uur mee bezig zouden zijn geweest. Alles zag er weer keurig netjes uit. De vrijwilligers konden

tevreden naar huis gaan om de volgende week terug te keren om het park weer schoon en netjes te houden.

Leny Mars

Al een poos had ik de wens om een boom te planten in het park.

Ik ben heel graag in het park, omdat het zo ontzettend mooi is, steeds weer anders is en ik met veel plezier educatie geef aan de schoolkinderen en de kinderverjaardagen begeleid. In februari was het dan zover. Er moesten verschillende bomen geplant worden en ik koos voor de walnotenboom. Ook omdat hij aan het begin van het park kwam te staan en ik hem dus vaak kon zien. Het was een zware en leerzame klus, die ik gelukkig niet alleen hoefde te doen. Het was leuk om met de vrijwilligers van het park samen te werken en zo elkaar ook beter te leren kennen. Al met al een hele geslaagde activiteit en voor mij heel betekenisvol!

Attie Zandee

Voorjaar.....Hoera!!

In februari is weer een nieuwe groep begonnen met de Schoolgidsencursus. De deelnemers komen dit keer niet alleen uit Zwijndrecht, maar ook uit de wijde omgeving: H.I. Ambacht, Ridderkerk, Dordrecht en Papendrecht.

Inmiddels zijn er in onze regio al heel wat enthousiaste gidsen aan het werk. Zo konden de

kinderen van obs De Dolfijn in maart 't Weetpunt bezoeken. Een busje vol kleuters van groep 1-2 kwam langs om op zoek te gaan naar alle mooie kleuren en geuren in het park.

De kinderen, juffen, moeders en vaders... iedereen genoot deze mooie voorjaarsochtend.

Team Lidy van der Lans

Inspirerende schoolgidsencursus

Op donderdag 16 februari is de schoolgidsencursus gestart in 't Weetpunt in Zwijndrecht.

Met elf cursisten uit de regio zijn we gestart en na zeven theorie- en zeven praktijklessen hopen we op 6 juli 2017 ons diploma te halen. We moeten dan nog wel zelf een lesplan maken en uitvoeren met een schoolklas en daar natuurlijk vooraf en achteraf een verslag van maken. Dus we kunnen aan de slag.

We werden ontvangen door de cursusleidster Lidy van der Lans-Exler, en vier dames die al schoolgids zijn. Ook was de voorzitter van IVN, Frans Beuvers, speciaal gekomen om zijn waardering uit te spreken voor onze inzet en om wat te vertellen over het IVN. Deze organisatie verzorgt ook de lesstof van de cursus en levert de docenten die alle werkzaam en opgeleid zijn tot natuurgids. Ook de voorzitter van de Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard, Wim Los, verwelkomde ons en vertelde over de scholen in Zwijndrecht, Heerjansdam en Hendrik Ido

Ambacht waarvoor we in de toekomst hopelijk aan de slag gaan. 4500 kinderen, komen jaarlijks op bezoek om de natuur te ervaren met ogen en handen. Dit gebeurt tussen maart en oktober en hiervoor kan de groep nog wel wat nieuwe schoolgidsen gebruiken.

Twee dagen later, op zaterdag 18 februari, maakten we kennis met de lesprogramma's voor groep 1 tot en met 4, die vanaf 't Weetpunt de natuur in gaan. Ik had mazzel, want ik zat in een groepje met een cursist die haar twee kinderen van 4 en 7 had meegenomen, dus wij konden gelijk in de praktijk ervaren hoe zij reageerden op het programma. Er waren vier programma's uitgezet in het Munnikepark, nl het kikkerpad, het konijnenpad, het kabouterpad en het stippenpad. Alle zintuigen kwamen aan bod: ruiken aan de bloemen, voelen aan de takken, springen als een kikker, en kijken/ vissen naar de waterbeestjes, maar vooral heel veel doen en beleven.

Ook werden wij al bewust gemaakt om zelf na te denken over doe-dingen en onze creativiteit de vrije loop te laten. Ik vind het een leuke combinatie om gebruik te maken van bestaande

programma's die goed werken, maar ook open te staan voor vernieuwingen.

Voor thuisstudie heb ik het IVN schoolgidsencursistenboek mee naar huis gekregen. Met een medecursist uit Dordrecht die leraar is, hebben we genoeg gespreksstof om de heen- en terugtocht op de fiets vol te houden.

Allerlei onderwerpen komen de komende tijd tijdens de cursus nog aan bod, zoals vogels, bomen, boerderijdieren, bermenplanten, bodemdieren, waterdierpjes en vast nog veel meer... De locaties waar vandaan gegidst gaat worden zijn 't Weetpunt, de Kiboehoeve, de Frelustal, de Wevershoeve. We gaan ook naar de Hooge Nesse en de Sophiapolder.

De eerste twee lessen waren fantastisch, dus wat mij betreft smaakt het naar meer... Ik zag op de site dat er nog plaatsen beschikbaar zijn, dus mocht je ook geïnspireerd zijn, meld je dan aan...

Deze groep gaat er in ieder geval voor en hopelijk gaan we over een half jaar aan de slag met de kinderen van de Zwijndrechtse Waard. Voor de kosten (30 euro) hoef je het niet te laten. En we krijgen de cursuskosten zelfs nog vergoed als we een aantal keren hebben gegidst. De natuur delen met anderen, iets mooiers is er volgens mij niet!

Jose van Holsteyn

Dossier Waalpad.

Toen mij verleden jaar werd gevraagd om het Waalpad met vrijwilligers te gaan beheeren, wist ik dat dit een "probleemdossier" zou zijn. Niet in het minst door de mededeling van mijn voorgangers die mij al hadden gewaarschuwd. Maar ik wil niet denken in problemen, ik denk liever in oplossingen.

Ik ben begonnen met een groeiboek voor het Waalpad. Elke keer als ik een bladzijde af had, veranderde er wel iets. Als beheerder heb ik contacten gelegd met de gemeente Zwijndrecht, de Dorpsraad van Heerjansdam, de vereniging die

ook van de omgeving gebruik maakt. Je hebt met iedereen rekening te houden. Nou dat heb ik geweten - maar uiteindelijk was er in mijn denken een begin van handelen, zo dacht ik. Mooi niet. Eerst kwam de Gemeente Zwijndrecht met een verslag van de onveiligheid van de populieren; deze moesten gerooid worden. "Daar gaat het karakteristieke element van het Waalpad", dacht ik. Juist deze bomen maken het Waalpad. Er kwam een nieuwe onderhandelingsfase waarin we naar oplossingen gingen zoeken. Eerst was er nog een onderzoek nodig om te zien of er wel of geen vleermuizen in de holtes zaten.

Problemen te over dus, want we hebben ook nog de wilgen die langs de waterkant stonden en de direct beloofde herplanting ervan. Tot overmaat van ramp kwam er nog een storm overheen, met als gevolg: losgeslagen wilgen. Het Waalpad moest afgesloten worden wegens gevaar voor vallende takken. Het gevolg was dat de geplande vrijwilligers die dag geannuleerd moesten worden. Ja, ze mochten komen op eigen risico, maar we willen niet de verantwoording op ons nemen dat een tak naar beneden valt.

Soms is de noodzaak van een noodkap duidelijk zichtbaar. Twee bomen moesten zo snel mogelijk worden omgezaagd en dat is dan ook deze week gebeurd. Soms gaat veiligheid boven een mooi landschap. Niemand wil de verantwoording nemen dat iemand in een openbaar wandelgebied een boom of een tak op zijn hoofd krijgt. Het is anders wanneer een boom in zo'n gebied omvalt zonder gevaar op te leveren. Dan kan zo'n omgevallen boom zelfs een welkome aanvulling worden voor het ecologisch systeem.

Inmiddels heb ik zelf onderzocht of er vleermuizen in de holtes zitten van de te kappen bomen. Een leuk resultaat: er zitten vleermuizen in de bomen. De batrecorder sloeg uit en we zagen de vleermuizen in het licht van een heldere nacht vliegen. Nu nog leren om welke soorten het precies gaat. Het wordt dus een uitdaging om deze vleermuizen een vervangende plek te geven.

Er zijn in het land al verschillende voorbeeldprojecten waarbij vleermuizen een onderkomen kregen na een (verplichte) verhuizing.

Bomen waar vleermuizen in wonen zijn herkenbaar aan de groene cirkel die erop gespoten is.

Ron Stevense, Coördinator "Flora en Fauna Zwijndrechtse Waard"

De Wereld van de uil in de bieb van Ambacht

Attie en Helene, twee enthousiaste schoolgidsen, verzorgden begin maart een spannende middag in de bibliotheek van H.I. Ambacht. Veel kinderen hadden zich aangemeld voor deze activiteit "De wereld van de uil".

Ze mochten uilenballen uitpluizen om samen te kijken wat de uilen allemaal gegeten hadden. Daarna maakten ze zelf een uil van een grote dennenappel. De kinderen konden na een leuke middag met een mooie opbrengst naar huis.

Namens de IVN Schoolgidsen Attie en Helene

In memoriam Edy Lintsen

20 april 1928 - 31 januari 2017

Dinsdag 31 januari is Edy Lintsen op 88 jarige leeftijd overleden..

Na zijn pensioen heeft hij zich aangesloten bij onze vereniging en met zijn ervaring bij de plantsoendienst van de gemeente Zwijndrecht had hij veel ervaring op gebied van groenonderhoud.

Vele jaren heeft hij ons bijgestaan en geadviseerd om het park zo mooi mogelijk te maken.

Hij was een veelzijdig man die meer kwaliteiten had; vele van ons kennen hem van het kerststukjes maken. Hij ging dan apart aan een grote tafel zitten en maakte daar dan zijn fraaie creaties.

Schilderen was ook een van zijn hobby's; hij heeft veel schilderijen gemaakt met mooie vergezichten of bloemstukken.

Na enige tijd ging het minder met hem, zijn huis aan de Plantageweg heeft hij moeten vervuilen voor een plaats in de verzorging van Swinhove, daar heeft hij nog een lange tijd gezeten.

Als ik hem opzocht was hij altijd vrolijk, maar gaandeweg kon hij zich steeds minder herinneren.

Wij zijn hem dankbaar voor de indertijd getoonde inzet in het Arboretum.

We wensen zijn familie en alle anderen die hem dierbaar waren veel sterkte toe.

Jan Beerentemfel, voorzitter

Waardering voor het park

Hoe wordt het Munnikepark ervaren door de bezoekers?

Twee trouwe bezoekers van het Arboretum willen best hun verhaal kwijt. "Wij wandelen het hele winterseizoen door het park", beginnen Joost en Monika bijna gelijktijdig. "Het is altijd de laatste fase van onze dagelijkse wandeling, van bijna drie uur." Zo lang kan je uiteraard niet alleen in het park lopen en beide natuurliefhebbers zijn dan ook heel blij met het Develbos dat onlangs nog is uitgebreid.

Zowel Joost als Monika houden van open vlaktes waar planten, bloemen en vogels de ruimte krijgen. "Hier heb ik laatst nog een ijsvogel gezien en ook nog een stel buizerds. Zo mooi man!", zegt een glunderende Joost. Maar waarom toch alleen het winterseizoen? is natuurlijk de voor de hand liggende vraag. "Nou, ook nog wel een stuk van de lente hoor, maar de zomers brengen wij altijd in Frankrijk door", luidt de simpele verklaring van Joost. Daar blijkt namelijk naast rust ook veel mooie natuur te vinden. "Hier is het vooral het park dat ons aantrekt. Het wordt goed verzorgd en daar hebben we dan ook grote waardering voor." Met het idee dat je het lekkerste voor het laatst bewaart, eindigen de twee hun dagelijkse wandeling in het park. "Dat wij hier zo mogen genieten, danken we vooral aan het werk van de vele vrijwilligers die het park zo netjes onderhouden. Als blijk van onze waardering geven we hun elk jaar weer een kleine traktatie".

Fred

Het doel van het leven is leven in overeenstemming met de natuur.

Zeno van Elea

(490-430 v. Chr. Grieks filosoof)

Zie de lente

Barst plots in de sneeuw de helleborus open
trompettert leven en knalt geel forsythia.
Guur waait de lente weg de stille winter
dun hoog licht verdrijft behaaglijk vuur.
Ineens moet alles uit zijn grond of tak
in bermen joelen paardenbloemen
de kromme wilg rilt in zijn lichte groen.
Daar staan wij ook, naakt en koud met bloesem
in grijzig haar en willen warm en wild
en dat we houden van die schrille kleuren
van elkaar.

Marjoleine de Vos

uit: Kat van sneeuw, 2003

Dood

In het dagelijks leven is 'dood' een beladen woord, in de natuur een dagelijks gebeuren. Het is eten en gegeten worden.

Als je regelmatig in de natuur rondloopt, zie je plukresten van vogels die opgegeten worden door roofvogels. Er kunnen ook andere rovers aanwezig zijn - denk maar eens aan bunzing, hermelijn en wezel. Ook deze rovers pakken de nodige vogels en andere dieren, zoals zoogdieren. Helaas wordt de dood van dieren nogal eens veroorzaakt door de mens zelf. Jagers noemen de jacht op vele diersoorten een beheermaatregel, ik noem het voor je plezier afschieten van dieren. Het is voor verschillende soorten beslist niet noodzakelijk om ze te beheren, dat doet de natuur zelf wel. Maar ja, meningen zullen altijd wel blijven verschillen.

Laatst vonden we in de Zwijndrechtse Waard drie doodgeschoten ganzen; alleen het (luxe) borst-vlees was er afgesneden en de rest was in de berm gedumpt. Het fatsoen om de ganzen eerst af te voeren naar een juiste plaats was niet eens aanwezig.

Er is een nog een ander categorie doodsoorzaken, namelijk die van het vergiftigen van vogels. Er zijn personen die denken dat een roofvogel de oorzaak is van de lage weidevogelstand. Deze mensen zouden eens moeten onderzoeken wat de werkelijke oorzaak is. De mens en zijn beheer! Zo ook op de Hooge Nesse waar we laatst een

dode havik hebben gevonden. Bewijs hadden we niet direct, maar ons vermoeden was groot. Vindt u een dode vogel in een verdachte situatie, meld dit dan aan de instanties die onderzoek doen, zoals de politie of de buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) van de terreinen. Binnenkort zal ik een lijst maken met contact-adressen. U kunt het incident ook bij mij melden.

Ron Stevense

Gebruik van 't Weetpunt

Nu het einde van de verbouwing van 't Weetpunt in zicht is, lijkt het mij een goed moment om even een aantal zaken op een rijtje te zetten aangaande het gebruik.

Algemeen

De ingang van het gebouw is de deur aan de voorzijde. De zijdeur is officieel een nooddeur, gebruik hiervan moet dus tot een minimum worden beperkt.

Om de vloer netjes te houden worden alle vrijwilligers verzocht om niet met baggerschoenen/-laarzen naar binnen te lopen, maar deze bij de voordeur uit te trekken of voldoende schoon te maken.

Wilt u na het gebruik van consumpties de gebruikte kopjes, glazen etc. in de vaatwasser

zetten of even afwassen. Is de vaatwasser vol, dan kun je deze aanzetten. Lukt dat niet, dan zal deze door Marco of één van de beheerders op een later tijdstip alsnog aangezet worden.

Aan alle groepen het verzoek om de ruimte na gebruik weer netjes achter te laten.

Zie erop toe dat de bezoekers niet aan de apparatuur c.q. expositiestukken komen, al helemaal niet meenemen of vernielen!.

Het is niet de bedoeling dat er zonder overleg voorwerpen e.d. in het Weetpunt geplaatst of achtergelaten worden. Heb je iets wat in 't Weetpunt gebruikt kan worden, neem dan eerst contact op met de beheerders.

Tips en ideeën zijn uiteraard altijd welkom.

Mankementen

Bij constatering van gebreken aan of in het gebouw wordt u verzocht dit zo spoedig mogelijk te melden bij de beheerders. Dat kan schriftelijk via het logboek en via e-mail, telefonisch of rechtstreeks mondeling.

Het bovenstaande geldt ook voor melding van storingen van apparatuur zoals TV, beamer, computer, verwarming etc. Zet de betreffende apparatuur bij storing uit (stekkers uit de stopcontacten).

Ga het probleem niet zelf proberen op te lossen.

Dank

Ik wil hier meteen van de gelegenheid gebruik maken om alle vrijwilligers die een bijdrage geleverd hebben aan de verbouwing, te bedanken voor hun vele uren werk. Zonder jullie was dit niet mogelijk geweest! Ik krijg de laatste weken veel complimenten hoe mooi het geworden is, vooral ook van mensen van buiten de stichting en de vereniging. Nogmaals bedankt!

Harrie

TUINTAAL

Tortelen op een hek

Op een tak zitten twee tortelduiven. De rechter duif kopieert de bewegingen van de linker. Links gaat de snavel langs de staart, rechts gaat de snavel langs de staart. Links strijkt de vleugels glad, rechts volgt. De bewegingen vormen een patroon; afwisselend worden de vleugels en de staart verzorgd. Rechts volgt niet langer de bewegingen van links, de tortels verzorgen hun veren nu synchroon.

Tot er genoeg is gepoetst. Het paartje vliegt de prunus in. Door hun beweging sneeuwt het roze bloemblaadjes. Zonde van de bloemen. Maar, de rode blaadjes barsten al bijna uit de knop, klaar om de bloei op te volgen. Het voorjaar is een wonder: nieuw leven dient zich in allerlei gedaanten aan. Ieder jaar opnieuw. Welk paartje tortelduiven zal volgend jaar zijn veren verzorgen op deze tak?

Marjan d'Hond

Struik van de maand

Wellicht bent u op een zonnige dag in februari of maart even stil blijven staan op het parkeerterrein om daar een heerlijke honinggeur op te snuiven. Misschien bent u toen op zoek gegaan naar de mooie bloem waar die geur vandaan zou kunnen komen. Die bloem heeft u niet kunnen vinden, want de herkomst van deze bijzondere geur is een struik(je) met trosjes onooglijke crème-witte bloempjes: de sarcococca.

Sarcococca is een winterbloeier en trekt de insecten niet met haar prachtige kleuren, maar met haar verrukkelijke geur die je al van veraf kunt ruiken. Winterbloeïende struiken hebben vaak van die trosjes onopvallende bloempjes. Maar dat alledaagse uiterlijk compenseren ze ruimschoots door een sterke geur die ver draagt. Denk maar aan de toverhazelaars (hamamelis), het peperboompje (daphne mezereum), de viburnum bodnantense en de viburnum carlesii. De Sarcococca verdraagt heel goed halfschaduw, zelfs schaduw, maar kan absoluut niet tegen de

zon. Ze kan op onze kleigrond groeien, mits je de grond iets luchtiger maakt met wat potgrond.

De bekendste soort is de sarcococca hookeriana var. humilis. Deze wordt het meest verkocht; het is een dwergvorm die ca 40 cm hoog wordt en breed uitgroeit.

De sarcococca hookeriana is een trage groeier die prima toepasbaar is voor de kleine tuin. De hoogte wordt, ook na enkele jaren, niet veel meer dan zo'n 80 cm. Na de witte bloempjes rijpen er zwarte besjes.

De sarcococca confusa wordt hoger, zo'n 1.50 m, maar doet er een flink aantal jaren over voor deze hoogte wordt bereikt.

Er is ook een soort met mooie rode takken: de sarcococca hookeriana digyna, die iets later bloeit, maar even lekker geurt. Te koop bij een goede kweker, zoals Esveld in Boskoop. De sarcococca is lid van de buxusfamilie, maar heeft gelukkig geen last van de verwoestende buxusschimmel. Op een (half)schaduwrijke plaats kunt u sarcococca dan ook heel goed gebruiken als accentplant in plaats van uw zieke (of inmiddels verwijderde) buxus. Als bonus kunt u in de late winter genieten van de geur, dus een plaats langs een pad of bij de voordeur is zeker aan te bevelen.

Wilma

Jaar van de Koekoek

Bron: Vogelbescherming Nederland

Hoewel iedere Nederlander de roep van de koekoek direct zal herkennen, weten maar weinig mensen hoe deze prachtige gestreepte eminentie er in werkelijkheid uitziet. Dat is jammer, want de koekoek is een van meest fascinerende vogels van Nederland. Neem alleen al dat onnavolgbare broedgedrag. Stiekem eieren droppen in de nesten van schijnbaar veel te kleine vogeltjes. Maar ze komen er mee weg. En dan moeten de jongen ook nog eens geheel op eigen kracht de weg naar Afrika zien te vinden. Onvoorstelbaar, maar ook dat lukt deze geharde langeafstandstrekker. Woestijnen, zeeën en Sahara trotseren ze. Het is bijna een wonder dat ze het redden. Voor een vogelliefhebber is het elk jaar weer feest als de eerste koekoek zich laat horen. Ze zijn er weer!

Maar de koekoek heeft het moeilijk. De stand van de koekoek als broedvogel neemt al zeker sinds 1985 af. In heel West-Europa zijn we in enkele tientallen jaren misschien wel de helft van de koekoeken kwijtgeraakt. Waardoor dat komt weten we niet precies. Daarom is 2017 door Vogelbescherming Nederland en Sovon Vogelonderzoek uitgeroepen tot het 'Jaar van de Koekoek'. Zo hopen we veel extra aandacht te genereren voor de bescherming van de koekoek en veel extra kennis te vergaren over het waarom van de achteruitgang. Met die kennis kunnen we de koekoek in de toekomst beter beschermen.

Sovon en Vogelbescherming zetten daarom in 2017 alle beschikbare kennis en data over de koekoek op een rij en maken een grondige analyse. Die analyse zal zorgen voor duidelijke aanknopingspunten, maar ook laten zien waar

meer kennis nodig is. In het Jaar van de koekoek willen we dan ook niet alleen helder krijgen welke kennishiaten er zijn, maar ook hoe we die kennisgaten vervolgens gaan dicht en we de koekoek zo effectief mogelijk kunnen beschermen.

De koekoek heeft nog veel geheimen

We weten al veel, maar niet genoeg om precies de vinger op de achteruitgang van de koekoek te kunnen leggen. Zo zijn de aantallen van diverse soorten waardvogels –graspieper, gele kwikstaart – afgenomen. Overleven er wel genoeg koekoeken in het steeds verder ontboste Afrika tijdens de winter? Of eist de klimaatverandering zijn tol? Waardvogels beginnen hier eerder met broeden, koekoeken komen wellicht te laat aan.

Helpt u mee?

We gaan in 2017 de koekoek ook onder de aandacht van het grote publiek brengen en in het middelpunt van de aandacht zetten met reportages, activiteiten, excursies en via sociale media. Iedereen kan echter ook individueel zijn steentje bijdragen door zijn waarnemingen en foto's door te geven en beschikbaar te stellen.

- Ziet u een koekoek? Deel uw waarneming via Waarneming.nl en laat andere mensen kennis maken met deze bijzondere vogel. De ontdekker van de eerste koekoek van het jaar zetten we in het zonnetje!
- Organiseer een koekoek-excursie tijdens de [Nationale Vogelweek](#) of ga mee met zo'n excursie en ontdek hoe prachtig de koekoek is.
- Foto's maken van de koekoek en delen via [#jvdkoekoek](#) op [Instagram](#) en [Twitter](#). Mooie en bijzondere foto's gebruiken we met naamsvermeldingen in onze media-uitingen en lezingen en plaatsen we in de eregalerij.

Nationale Boomplantdag 22 maart

Leerlingen van groep 7 en 8 van school de Steenen Kamer Zwijndrecht hebben op woensdag 22 maart 24 bomen geplant in de wijk Walburg in Zwijndrecht.

54 enthousiaste leerlingen werden ontvangen door Voorzitter Wim Los van de Stichting Natuur & landschap Zwijndrechtse Waard. Na een kort praatje door Wethouder Jacqueline van Dongen gingen de jongelui aan de slag met hulp van medewerkers van de gemeente Zwijndrecht.

Na het planten hingen de leerlingen allemaal de voorletter van hun naam in de boom.

De chocolademelk ging er wel in na afloop.

Als dank voor hun inzet kreeg iedereen een kadootje, een sleutelhanger met aandenken aan deze Nationale Boomfeestdag.

Het Schoolgidsenteam

In een park vol voorjaarsbloemen vierde Eva haar feestje met haar vriendjes en vriendinnen. De ouders genoten van het voorjaar en van de kleintjes die op zo'n mooie locatie en lekker buiten het feestje vierde.

Het feestteam Attie en Lidy

Uit het rosarium

Roos Leonardo da Vinci

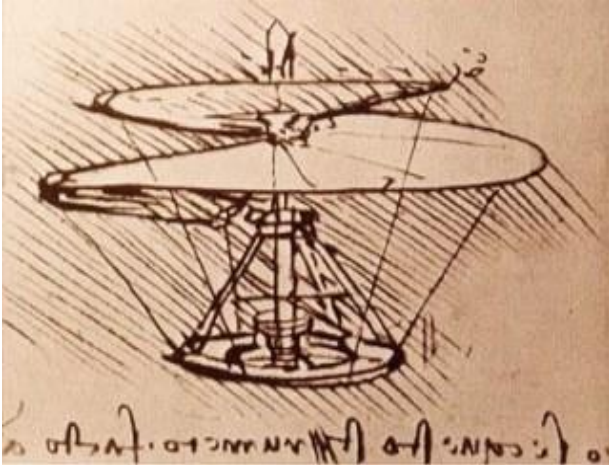
De bekende Franse rozenkweker Meilland heeft met de grootbloemige roos 'Leonarda da Vinci' een absolute toproos op de markt gezet. In navolging van de Engelse David Austin is een roos ontwikkeld met het uiterlijk van een oude roos, maar met de goede eigenschappen van de moderne rozen.

Leonardo da Vinci is buitengewoon gezond en zeer goed doorbloeiend. Het is een zogenaamde 'koolroos': de bloemen zijn zo dicht bezet met bloemblaadjes (meer dan 40!) dat zij op een klein kooltje lijken. De talrijke diep-roze bloemen blijven de hele zomer aan de stevige takken zitten en blijven ook bij regen mooi. Dat laatste is bijzonder, want de blaadjes van de meeste koolrozen kleven na een regenbui aan elkaar, waardoor de bloemen veranderen in vieze, natte, bruine dotten. Leonardo heeft één nadeel: de bloemen geuren nauwelijks. Maar dat moeten we dan maar voor lief nemen bij zo'n prachtige, gezonde en lang doorbloeiende rozenstruik.

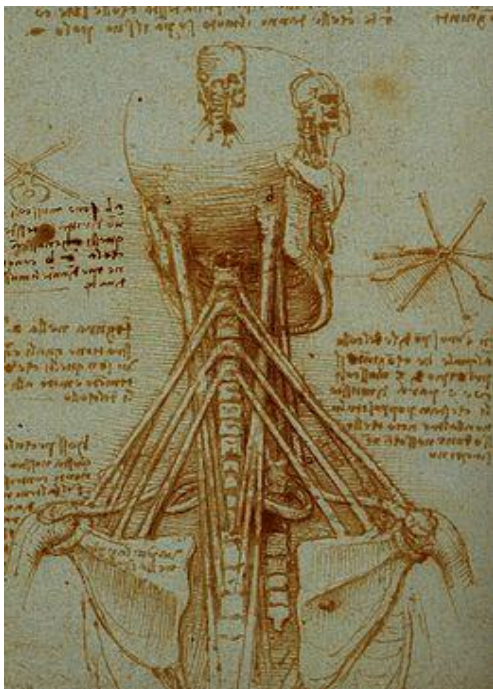
De naam is, zoals u natuurlijk weet, ontleend aan de beroemde duizendkunstenaar uit de Italiaanse renaissance. Zijn bekendste werk is de Mona Lisa, het schilderij van de vrouw met de mysterieuze glimlach. Maar de linkshandige Da Vinci was niet alleen schilder, hij was ook uitvinder, ingenieur, filosoof, natuurkundige, scheikundige, anatomist, beeldhouwer, schrijver en componist.

Hij was het grote voorbeeld van de renaissance-tische alleskunner: de homo universalis. Een aantal jaren geleden was er in de Kunsthall een aantrekkelijke tentoonstelling over Leonardo da Vinci als ingenieur en uitvinder, waarin naast een aantal schetsen ook kleine houten modellen te zien waren van enkele uitvindingen, zoals een hefschroefvliegtuig, een onderzeeboot, een

bewapend voertuig. Leonardo heeft zelfs geprobeerd met zijn zelfgebouwde vliegtuig te vliegen, maar die poging liep verkeerd af.

- *Ontwerp van een hefschroef.*

- *Anatomie van de menselijke nek (ca 1515)*

Hij was ook zeer geïnteresseerd in de werking van het menselijk lichaam. Daartoe ontleedde hij lichamen van overledenen, iets wat in zijn tijd streng verboden was. De kerk had verboden in het menselijk lichaam, geschapen naar Gods evenbeeld, te snijden of het te openen en er stonden strenge straffen op overtreding van dit verbod. Da Vinci deed wel meer wat in zijn tijd verboden was. Voor zover we weten heeft hij nooit een vrouw gehad en er zijn vermoedens dat zijn gezellen meer waren dan alleen leerlingen. Maar dit zijn slechts vermoedens en de waarheid zal altijd wel verborgen blijven....

Leonardo is oud geworden, zeker voor zijn tijd. Op 67-jarige leeftijd overleed hij in het Franse Amboise, aan het hof van Francois I, waar hij de laatste drie jaren van zijn leven woonde. Chateau

Amboise is nu een museum over leven en werken van Leonardo da Vinci.

Tot slot: bent u geïnteresseerd in Leonardo als uitvinder? Dan kunt u tot 20 juni 2017 in de Beurs van Berlage in Amsterdam een tentoonstelling bezoeken over Da Vinci. De expositie omvat kopieën van de meest beroemde kunstwerken, maar ook ruim 60 uit hout gereconstrueerde modellen van zijn uitvindingen.

Voor afbeeldingen en informatie over Leonardo da Vinci heb ik mede gebruik gemaakt van Wikipedia

Wilma

Tussen groen en grijs.

Een artikel voor de tuinierende mens.

Het Sociaal Cultureel Planbureau heeft onderzoek gedaan naar tuinen en tuinieren in Nederland. In 2016 is een brochure verschenen: "Tussen groen en grijs", geschreven door Jeanet Kullberg. In dit artikel gaan we wat nader in op een aspect van haar onderzoek: onze rol als tuinierend mens.

Waarom tuinieren wij? Waarom willen wij onze tijd besteden in de tuin? Waarom sloven wij ons af, hebben wij er vuile kleren, spierpijn en vieze nagelriemen voor over? De antwoorden die de brochure geeft zijn herkenbaar: wij tuinieren om in de natuur te zijn, om daar een eigen paradijsje te scheppen, een eigen tuinontwerp te realiseren, eigen besluiten te nemen en de gedachten te verzetten en misschien ook wel om ons één met de natuur te voelen. (Ja heus, dat doen wij allemaal als we paardenbloemen en windewortels uit de grond trekken....) En al tuinierend leren we de natuur kennen en genieten we van de veranderingen die de seizoenen teweeg brengen. Daar komt bij dat we buiten zijn, bewegen en zonnestralen en vitamine D opdoen.

Kortom: het Sociaal Cultureel Planbureau heeft ontdekt dat we tuinieren om er (nog) gezonder en gelukkiger van te worden!

De schrijfster van deze brochure onderscheidt het 'echte' tuinieren van 'instant-tuinieren', waarbij elk seizoen plantjes worden gekocht om in potten of in de grond te zetten. Zoals die buurman die mij jaren geleden vertelde dat hij was opgelicht door het tuincentrum. "Wilma, de planten bloeiden prachtig, maar plotseling hielden ze er mee op!" Hij weet inmiddels ook dat vaste planten voorjaarsbloeiers, zomerbloeiers of najaarsbloeiers zijn.

De ‘echte’ tuinman en tuinvrouw beschouwt planten als langdurige gezellen die ook inbreng hebben in de tuin. De groene tuinman en tuinvrouw is ontvankelijk voor de bijzonderheden, de hebbelijkheden en de onhebbelijkheden van elke plant. “Staat deze plant/struik wel op de goede plaats? Wil hij misschien meer licht of meer schaduw, meer droogte of meer water, meer klei of meer zand onder zijn/haar voetjes? “

Misschien herkent u uzelf hier? Ik in elk geval wel! Ik heb heel wat afgesjouwd met planten die het niet goed ‘deden’. Maar op een gegeven moment (na een paar jaar herplanten) is mijn geduld op. Dan is deze plant niet geschikt voor mijn tuin of mijn kleigrond. Ik moet denken aan de cartoon van Jan Kruis, waarbij een tuinier een kwijnende plant boven een vuilnisbak houdt. De bloem heeft een zielig gezichtje en kermt “Asiel? Asiel?”

Al tuinierend leer je welke eisen planten stellen aan hun grond en aan hun standplaats. Je leert dat de plant het laatste woord heeft en niet jij. Dat je nooit van een zandgrondplant een kleigrondplant

kunt maken, hoeveel zand en turfmolm je ook door de grond spit. En dat een schaduwplant echt verbrandt als je hem in de volle zon zet. Nog even iets over de tuiniers in de taal van het Sociaal Cultureel Planbureau. In ons land is het aandeel vrouwen onder de (volks)tuiniers de afgelopen jaren gestegen. Vrouwen tuinieren iets anders dan mannen. Vrouwen zijn vaker bezig met kweken en verzorgen van planten en ervaren tuinieren als een creatieve bezigheid. Mannen spreken vaker over tuinieren als werk, maar dat is logisch: mannen doen vaker de zware klussen in de tuin!

Tot slot: in de brochure worden vier typen tuiniers onderscheiden. (Dit stukje is letterlijk overgenomen uit de brochure).

Het rode tuintype

U heeft weinig binding met de tuin. Ziet de ruimte als een eigen domein, maar tuinieren is geen populair gespreksonderwerp. U hebt dan ook het liefst een eenvoudige tuin, die weinig tot geen onderhoud behoeft. U bent de eigenzinnige tuinbezitter.

Het blauwe tuintype

Uw tuin past helemaal bij uw levensstijl. Dat wilt u ook uitdragen. Misschien is de tuin zelfs wel een statussymbool. U hebt een tuin om te ontlasten, om rust te vinden. Tuinieren is vooral resultaatgericht. U bent er zelfs een perfectionist in. Zullen we zeggen: de prestigieuze perfectionist?

Het groene tuintype

U hebt een weelderige en natuurlijke tuin. De tuin is uw eigen wereld, waar u zich heerlijk kunt terugtrekken. U geniet met volle teugen van

tuinieren. Het is uw hobby en u fröbelt graag wat in die tuin. U houdt vooral van een natuurlijke tuin. U bent een echte tuinliefhebber.

Het gele tuintype

De tuin is voor u een sociale plek. Een verblijfsruimte, die evenwel niet met veel groen geassocieerd hoeft te worden. Tuin is werk. En tuinieren is voor u eigenlijk een noodzakelijk kwaad, maar de tuin decoreren en gezellig maken hoort wel bij u. U bent een sociale buitengieter.

Heeft u kunnen ontdekken of u tot een type behoort of bent u de supereigenzinnige tuinier die niet in een hokje te plaatsen is? Tot welk type rekent u zichzelf? Ik weet wel waar ik bij hoor!

Wilt u meer lezen? De brochure "Tussen groen en grijs" is gratis te downloaden vanaf de website van het Sociaal Cultureel Planbureau.

Wilma

5 april is het weer zover

Florensis heeft, zoals zo vele jaren voorheen, ons in de gelegenheid gesteld om van éénjarig zaad wat plantjes te verspenen.

Met een groep van acht vrijwilligers wordt er heel veel plantjes verspeend. Dit is een bijzonder

assortiment van éénjarige van veelal nieuwe soorten. Wij zijn de familie Hamer heel dankbaar dat zij ons in de gelegenheid stellen de plantjes in hun kassen te laten ontkiemen en te groeien. De planning is om op 9 mei de plantjes te poten in de éénjarigeborders voor 't Weetpunt. Hierbij hebben we heel veel hulp nodig van vrijwilligers. Mocht u in de gelegenheid zijn en groene vingers hebben, schroom dan niet om ons op deze dag te komen helpen. Elke hulp kunnen wij zeker gebruiken en wij hopen dat de borders er dit jaar beter uit zullen zien dan vorig jaar. Helaas hadden toen veel slakken van onze plantjes genoten, maar wij waren er niet zo blij mee.

De familie Hamer wordt hierbij, namens alle vrijwilligers, hartelijk bedankt voor de sponsoring.

Tine de Kievit

Sponsoring blijft hard nodig

Een hartenkreet die vele malen in Wetenswaard is geuit en actueel blijft. We sluiten er dan ook nu weer mee af.

De lijst van sponsors ziet er als volgt uit:

- * *Mevr. L. van der Woude*
- * *Jeroen, Nicola en Kristie Tiën*
- * *Rien van Linschoten*
- * *Pavlov (P.Høvig) en Steven, Christiaan en Marjolein Høvig*
- * *Gooitske, Jelmer en Meerten Hamer*
- * *Anne Marie*
- * *Wieke, Sanne, Thomas en Inger van der Schoor*
- * *Roald, Derek, Lennart, Lotte, Emmeke, Marit en Elbrich van der Ploeg*
- * *Henny en Huib Jongejan*
- * *Robin van Drimmelen, Jodie Cole en Floor Kracht*
- * *Van Leeuwen Rietberg Stichting*
- * *Koos en Elly Buijse*

Donaties vrienden van het Munnike Park:
t.n.v. penn. Ver. Arboretum Munnike Park te
Zwijndrecht: minimaal een bedrag ad.€ 25,00.
Lidmaatschap € 7,00 per jaar op
rek.nr. NL54 RABO 0377 5214 34

Sponsoring en donaties: St. Natuur & Landschap
Zwijndrechtse Waard t.n.v. penn. Stichting
Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard,
rek.nr. NL39 RABO 0397 6036 14